

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Географія народів світу

Освітня програма «Географія»; «Середня освіта (Географія)»

Спеціальність 106 Географія; 014 Середня освіта (Географія)

Галузь знань 10 Природничі науки; 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри географії та природознавства
(протокол № 5 від “23” січня 2024 р.)

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура курсу	5
4. Система оцінювання курсу	7
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	7
6. Ресурсне забезпечення	7
7. Контактна інформація	8
8. Політика навчальної дисципліни	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Географія народів світу
Освітня програма	«Географія», «Середня освіта (Географія)»
Спеціальність	106 Географія 014 Середня освіта (Географія)
Галузь знань	10 Природничі науки 01 Освіта/Педагогіка
Освітня програма	«Середня освіта (Географія)»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Семінарські заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://cee.pnu.edu.ua/%d0%b2%d1%85%d1%96%d0%b4-2/

2. Опис дисципліни

Мета – сформувані відповідні сучасному рівню уявлення про розселення і спосіб життя народів світу.

Цілі:

- ознайомити студентів з теоретичними засадами курсу, етнічною географією народів Австралії, Океанії, Африки, Америки та Азії;
- надати навички використання етнологічних знань як засобу пізнання основних законів етно- та культурогенезу;
- сформувані у студентів загальнокультурний та географічний погляд на сутність етносу та процеси етногенезу;
 - ознайомити з основними поняттями і термінами, що використовуються при описі народів світу;
- вивчити за допомогою спеціальних карт ареали рас, мовних сімей, відповідних господарсько-культурних типів.

Компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, у процесі виявлення та оцінки педагогічних проблеми, вироблення рішень щодо їх усунення;

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.

ФК 1. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки, здатність до їх застосування на практиці.

ФК 2. Здатність вільно оперувати фаховими поняттями і термінами для виконання професійних завдань.

ФК 6. Здатність працювати із навчально-методичною та науково-географічною літературою, систематично підвищувати професійно-педагогічну кваліфікацію.

ФК 9. Здатність кваліфіковано аналізувати навчальні матеріали, добирати альтернативні підручники, атласи, посібники, які найбільше відповідають цілям і умовам навчання, розробляти навчально-методичні матеріали для проведення занять.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Здатність застосовувати базові знання із фундаментальних природничо-математичних (вищої математики, фізики, хімії, геології) та суспільно-гуманітарних (філософії, історії, культурології) для глибшого розуміння сутності процесів та явищ у природних оболонках Землі, життєдіяльності людського суспільства.
- ПРН 2. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних концепцій і теоретичних положень географічної науки, її структурних компонентів, розуміння особливостей та закономірностей просторової організації ландшафтної оболонки Землі.
- ПРН 3. Оволодіння методологічними підходами, конкретними методами та прийомами дослідження, які використовуються у

процесі географічного вивчення глобальної, регіональних та локальних гесистем.

- ПРН 11. Вміти ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час опрацювання з учнями змістових ліній, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.
- ПРН 16. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу, використовувати знання іноземних мов для успішної комунікації у професійній діяльності.
- Пояснювати особливості організації географічного простору.
- Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
- Розуміння обумовленості якості, рівня і способу життя людських спільнот особливостями просторової організації політичної, економічної, культурної та інших соціосфер.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	К-сть годин	Завдання
1.	Етнічна географія в системі наук	Ознайомитись: 1. Значення етнічної географії та її місце в системі наук. 2. Об'єкт та предмет вивчення етнічної географії. 3. Базові наукові категорії дисципліни. 4. Розвиток етнічної географії в світі та Україні.	4	Питання тести

2.	Класифікація етнічних спільнот.	<p>Ознайомитись з такими темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антропологічна (расова) класифікація. 2. Класифікація народів за господарсько-культурними типами. Історико-етнографічні (культурні) області. 3. Особливості етнолінгвістичної класифікації народів світу. 4. Класифікація за релігійною належністю. 	4	Питання тести
3.	Етнічна карта Північної Африки, Південно-Західної Азії, Австралії та Океанії	<p>Знати етнічну географію таких регіонів і країн:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Єгипет і басейн Нижнього Нілу (Єгипет, Судан); 2. Магриб (Лівія, Туніс, Алжир, Марокко); 3. Близький Схід (Ірак, Сирія, Йорданія, Ліван, Ізраїль); 4. Аравійський півострів (Ємен, Оман, Саудівська Аравія, Бахрейн, Катар, ОАЕ, Кувейт). 	4	Питання тести
4.	Етнічна географія народів Азії	<p>Знати поняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості етнічного багатоманіття Ірану та Афганістану. 2. Етносоціальна ситуація в Індії та Пакистані. 3. Етнорелігійні процеси в Південно-Східній Азії: на перетині трьох світових релігій (Таїланд, Індонезія, Філіппіни). 	6	Питання тести
5.	Етнічна географія народів Африки та Північної Америки	<p>Знати поняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формуння етнічної карти Африки. 2. Етнолінгвістична ситуація в регіоні. 3. Релігійна ситуація в регіоні. 4. Особливості етнічних процесів в Африці. Важливі зони міжетнічних протиріч на континенті. 5. Американський народ. Походження американської нації-геоспільноти. 6. Етнічна картина Канади. 7. Стародавні цивілізації Центральної та Південної Америки 	6	Питання тести

		<p>8. Специфіка расового складу Латинської Америки (різноманіття расових типів). Основні змішані расові типи: метиси, мулати і самбо, географія їх поширення.</p> <p>9. Особливості етнічних процесів в країнах Латинської Америки (етнічна однорідність населення більшості країн). Домінування іспанської та португальської мов на континенті.</p> <p>10. Релігійна ситуація в регіоні.</p>		
6.	Етнічна географія Європи	<p>1. Походження індоєвропейців.</p> <p>2. Фіно-угорські етноси.</p> <p>3. Особливості етнічних процесів в індоєвропейських народів:</p> <p>3.1. германські народи;</p> <p>3.2. кельтські народи;</p> <p>3.3. романські народи, баски;</p> <p>3.4. балтійські народи;</p> <p>3.5. слов'янські народи;</p> <p>3.6. албанці;</p> <p>3.7. греки.</p>	6	Питання тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	30
Практичне заняття	30
Самостійна робота	20
Індивідуальне завдання	10
Навчальна екскурсія	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Номер навчального заняття (залежить від розподілу у розділі I)									Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Лекції		10		10		10				30
Практичні роботи	10		10		10					30
Самостійна робота								20		20
Індивідуальні завдання									10	10
Навчальна екскурсія							10			10
Всього за заняття	10	10	10	10	10	10	10	20	10	100

6.Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Баран В. Д., Козак Д. Н., Терпиловський Р. П. Походження слов'ян. Київ: Наук. думка, 1991. 144 с. 2. Блій, Гарм де. Географія. Світи, регіони, концепти = Geography. Realms, Regions, and Concepts / Г. де Блій, Пітер Муллер, Олег Шаблій ; [пер. з англ.: Д. Олесевич та ін.]. – Київ: Либідь, 2004. – 738 с. 3. Борисова О. В. Соціальна антропологія: підручник. Київ: Кондор, 2017. 412 с. 4. Дельєж, Р. Нариси з історії антропології: школи, автори, теорії. Київ: Києво-Могилянська акад., 2008. 259 с. 5. Дністрянський М.С. Етнографія України: Навчальний посібник. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 232 с. 6. Дюркгайм Е. Первісні форми релігійного життя: Тотемна система в Австралії. Київ, 2002. 7. Жук П. Етнополітична карта світу ХХІ століття: Методичний і предметний коментарі. Тернопіль: Мандрівець, 2000. 8. Кафарський В., Савчук Б. Етнологія. Підручник. Київ, 2006. 9. Леві-Строс К. Структурна антропологія. Київ, 2000. 10. Надольська В. В. Загальна етнологія: понятійно-термінологічний апарат. Навч. посіб. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 228 с. 11. Сливка Р. Географічний чинник етногенезу бойківської етнографічної групи / Роман Сливка // Україна Соборна. – №1. – К.: Інститут історії України НАНУ, 2005. – С.151-161. 	

12. Тиводар М. Етнологія: Навч. посібн. Львів: Світ, 2004. 624 с.
13. Утвенко В. В. Етнологія: Навч. посіб. Київ: ВД «Персонал», 2017. 244 с.
14. Хоптяр Ю. А. Етнологія: Навч. посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2008.
15. Юрій М. Ф. Етнологія: Навч. посібник. К., 2006.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Етнологічна термінологія. URL: <http://etno.us.org.ua/glossary/index.html> 20.
2. Етнографія та побут народів світу URL: <http://04.com.ua>
3. Центр етнографічних досліджень Індії. URL: <http://www.ncaiprc.org/census-ethnographicresearch-indian-country>
4. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. URL: <http://etno.kyiv.uar.net>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, вул. Галицька 201, кабінет 206, сайт: https://kgip.pnu.edu.ua/op-magistr-014-07/навчальний-план_середня-освіта_геогра-2/ електронна адреса: kgp@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Доц. Сливка Роман Радославович
Контактна інформація викладача	slyvkaromanrad@gmail.com

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із
--------------------------	--

	викладачем дисципліни. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання пропусків занять відбувається кожного понеділка в 17.00
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Зниження бала на 0,5
Невідповідна поведінка під час заняття	Зниження бала на 0,5
Додаткові бали	Участь в наукових екскурсіях – 10 балів

Викладач _____